

Projekteerija : CORLE OÜ
Litsents nr : EEP001121
Reg. kood : 11270435
Aadress : Uustalu 2, Kose Harjumaa 75101
e-mail : corle@corle.ee

Tellija: Corle OÜ, reg. nr : 11270435

„ORISSAARE PASSIIVSE ELEKTROONILISE SIDE JUURDEPÄÄSUVÕRGU RAJAMINE“

SAARE MAAKOND, SAAREMAA VALD, ORISSAARE ALEVIK

EELPROJEKT

Rajatis asub järgmiste kultuurimälestiste kaitsevööndis või nende lähistel:

- reg.nr 27299 - Orissaare keskväljak ja Pärna tn puistee
- reg.nr 27352 - Orissaare Kultuurimaja Kuivastu mnt 37 maht ja fassaadid
- reg.nr 27353 - Haldushoone Kuivastu mnt 35 maht ja fassaadid

TÖÖ NR. MKM3_SAAREMAA II

EKS. NR. 001

Koostaja: Anti Salura

Kontrollis: Kaupo Kallak

Kose Harjumaa, 2025

Projekti rahastatakse osaliselt RTK kaudu Euroopa Liidu taasterahastu NextGenerationEU vahenditest

SISUKORD

1 ASUKOHT.....	3
2 SELETUSKIRI	4
2.1 Üldandmed	4
2.2 Olemasolev situatsioon	4
2.3 Projekteeritud baasvõrgu ühendus	4
2.4 Transpordiamet.....	5
2.5 Projekteerimis- ja töövõtupiirid.....	5
2.6 Lubatud kõrvalekalded projekteeritud trassidest.....	5
2.7 Kitsendused, nendest tulenevad nõuded ja juhised	5
2.7.1 Olemasolevad kommunikatsioonid.....	5
2.7.2 Eling	6
2.7.3 Kuressaare Soojus	7
2.7.4 Telia	7
2.8 Üldised juhised ja nõuded liinirajatise ehitamisel	7
2.8.1 Maaliinid.....	7
2.8.2 Paigaldamissügavus.....	9
2.8.3 Liinirajatise (maakaablitrassi) tähistamine.....	9
2.8.4 Tööde kvaliteedinõuded.....	10
2.8.5 Teekatted ja haljastus.....	10
2.8.6 Tööde dokumenteerimine ja järelevalve.....	10
2.8.7 Töötervishoid ja tööohutus	10
2.8.8 Jäätmekäitlus.....	10
2.9 Muinsuskaitse	11

1 ASUKOHT

2 SELETUSKIRI

2.1 Üldandmed

Käesoleva tööprojektiga on lahendatud passiivse elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamine Saare maakonnas Saaremaa vallas Orissaare alevikus.

Projekti koostamisel olid aluseks:

- Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse poolt väljastatud tehnilised tingimused 22.03.2024 nr TT2841;
- Saaremaa Vallavalitsuse poolt väljastatud projekteerimistingimused 28.04.2025 nr 2511802/01087
- Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri määrus nr 35 „Väga suure läbilaskevõimega elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamise toetusmeetme tingimused ja kord“

Projekteeritava elektroonilise side võrgu liinirajatise alusplaanina on kasutatud Reib OÜ tööd nr TT-6843, mõõdistatud märts-aprill 2024a.

Kinnistute omanikud on välja selgitatud kinnistusraamatu väljavõtete abil ning juriidiliste isikute volitatud esindajad äriregistri väljavõtetega.

2.2 Olemasolev situatsioon

75 Tumala-Orissaare-Väikese väina tee L1 (55001:006:0462) kinnistul asuv olemasolev Eesti Lairiba Arenduse SA sidekapp 092J04 jätkumuhv 092M21

2.3 Projekteeritud baasvõrgu ühendus

Projekteeritud sideehitis on esitatud asendiplaanidel.

Ühenduspunkt baasvõrguga:

- Rajada sidetrass (multitoru 14/10 ja kaabel min Ø6mm) ELASA sidekapini 092J04.
- Multitoru ja kaabli toomine sidekappi 092J04 võib toimuda vaid ELASA volitatud esindaja, AS Connecto Eesti, juuresolekul.
- Sidekappi 092J04 jätta kaablivaru 15m.

2.4 Transpordiamet

Ristumine riigiteega 75 Tumala-Orissaare-Väikese väina tee L1 (55001:006:0462) km 4,41; 4,63 ning 4,95 teostada kinnisel meetodil kaitsetorus(1250N) D63. Riigitee maaüksusel paigaldada sidetrass haljasalal min 1m sügavusele. Tee all minimaalselt 1.5m sügavusele teekattest.

Transpordiameti maadel ei ole lubatud projekteeritud trassist kõrvale kalduda.

2.5 Projekteerimis- ja töövõtupiirid

Käesoleva eelprojekti raames seadustatakse maakasutus Corle OÜ või selle tütaretevõtte kasuks alates ELASA jätkumuhvist 092M21 kuni lõpp-punktideni kogu trassi ulatuses ja kliendiliinide osas üldkasutatavatel maadel (nt transpordimaa – tänavad, valla ja aiandusühistute teed jne).

2.6 Lubatud kõrvalekalded projekteeritud trassidest

Enne ehitustööde algust tuleb projekteeritud trassid maha märkida täpses vastavuses projektile. Ehitustööde käigus ilmnevate ettenägematute asjaolude puhul on lubatud projekteeritud trassist kõrvale kalduda üldreeglina piirides $\pm 0,5\text{m}$ tingimusel, et kaugus katastriüksuste piiridest jääb vähemalt 0,5m. Ühelgi juhul ei tohi kõrvalekalle ulatuda kõrvaleoleva maaüksuse piiridesse.

Transpordiameti maadel ei ole lubatud projekteeritud trassist kõrvale kalduda.

Teiste maa-aluste ja maapealsete kommunikatsioonide olemasolul kaablitrasside piirkonnas, peavad olema tagatud normide kohased kaugused (kujad).

2.7 Kitsendused, nendest tulenevad nõuded ja juhised

2.7.1 Olemasolevad kommunikatsioonid

Enne kaevetööde alustamist täpsustada olemasolevate või ümberpaigutamist vajavate maa-aluste kommunikatsioonide asukohad nende valdajatega ja vajadusel kutsuda juurde kommunikatsioonide valdajad. Kaevetööde käigus ilmnenud kommunikatsioonide teisitipaiknemisest informeerida valdajat ja lahendada olukord koos viimase esindajaga.

Ristumisel kommunikatsioonitrassidega otsustatakse alt või ülevalt läbimineku kasuks koostöös kommunikatsiooni valdajaga. Kinnisel läbiminekul kanalisatsioonitrassidega ristumisel teha enne tööde alustamist kindlaks olemasolevate trasside tegelikud sügavused kaevates trassid käsitsi lahti!!!

Kaevetöodel lähtuda Majandus- ja taristuministri määrusest nr 73 (25.06.2015) „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“, § 5 ja §11 sätestatud nõuetest.

2.7.2 Elering

1. Projektialal paikneb Elering AS kuuluv 110 kV segaliini Muhu – Orissaare L174A ja Võiküla –Orissaare L173 kaabelliini osa. Kaabelliini kaitsevöönd on äärmisest kaablist 1,0 m mõlemale poole;
2. Kommunikatsioonide projektide koostamisel ja tööde teostamisel lähtuda lubatud kaugustest ja liinirajatiste kaitsevööndis tegutsemise korrast. Valdaja peab kinni pidama Ehitusseadustiku §70. (Ehitise kaitsevöönd), Ehitusseadustiku §77. (Elektripaigaldise kaitsevöönd) ja määrusest "Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded";
3. Kaevetööd liinirajatiste kaitsevööndis on lubatud ainult pärast kooskõlastamist, vormikohase taotluse esitamist ja kaitsevööndis tegutsemise loa väljastamist Elering AS-lt. Taotluse vorm esitada <https://elering.ee/form/taotlus-kaitservoondis-tootamiseks>;
4. Kaablid on pingestatud ning kaabli läheduses mehhanismidega töötamine on eluohtlik. Tööde teostajal järgida ohutusnõudeid;
5. Kommunikatsioonide ristumised teostada pealtpoolt 110 kV kaabelliine, puhasvahaga vähemalt 0,5 m kaablist, kaevetööd ristumiskohas teostada lahtisel meetodil;
6. Kinnisel meetodil kommunikatsioonide paigaldus (ristumine, paralleelkulgemine kaabelliiniga) Elering AS 110 kV kaabelliini lähemal kui 4,0 m ei ole lubatud. Kui on vajalik teostada ristumine või paralleelkulgemine 110 kV kaabelliinile lähemal kui 4,0 m, siis teostada ristumiskoha ja lähedal paikneva kaabli lahti surfimine;
7. Kaevetööl maakaablite kaitsevööndis, sügavamal kui 0,3 m tuleb teostada kaevetöid käsitsi. Pinnase eemaldamisel lähemal kui 1,0 m kaablist võib kasutada ainult labidat - mehhanismide ja löökriistade (kangid, kirkad, kiilud, suruõhu-või elektritööriistad) kasutamine on keelatud ja eluohtlik. Külmunud pinnas tuleb eelnevalt sulatada. Kuumutusvahendit ei tohi lähendada kaablile lähemale kui 15 cm;
8. Ajutiselt lahti kaevatud kaablid kaitsta juhusliku või tahtliku vigastumise eest. Kaablite toestamise ja kaitsmise lahendus tuleb Elering AS esindajaga kooskõlastada;
9. Pinnase tihendamisel 110 kV kaablite lähedal kuni 1 m kaugusel kaablitest, tuleb kasutada 60kg ja 1 kuni 5 m kaugusel 100-120 kg vibroplaati. 10m raadiuses kaablitest ei tohi kasutada üle 3000 kg teerulle;
10. Tööde käigus tagada kaablite püsikindlus ja liikumatus.

11. Objektil või selle lähiümbruses olemasolevate elektripaigaldiste vigastamise ohu korral ehitustegevuse tõttu, näha ette kaitsmise meetmed ning lahendused;
12. Lisainformatsiooni olemasolevate Elering AS liinide ja seadmete kohta saab piirkonna liinide hooldusjuhilt, Mart Gabrel tel. 715 0337, 5131172;

2.7.3 Kuressaare Soojus

Kaugkütte torustiku kaitsevööndis tegutsemisel kutsuda kohale enne tööde algust AS Kuressaare Soojus järelevalve esindaja kaugküte torustiku asukoha määramiseks. Tööde teostamine enne esindajalt nõusoleku saamist ei ole lubatav. Torustiku täpne asukoht ja sügavust teha üldreeglina kindlaks käsitsi lahtikaevamise teel Töövõtja poolt. Kõik AS Kuressaare Soojuse kaugküttetorustiku ja tänavavalgustuse kaabelliinide kaitsmise/säilitamisega seotud kulud kannab tööde teostamisest huvitatud isik.

Kinnisel meetodil projekteeritava ristumise puhul lugeda kanalisatsiooni-, vee-, side- ja gaasitrasside ning elektrikaablite ja teiste kommunikatsioonide rajamisel kaugküttevõrgu kaitsevööndisse vähimaks kauguseks kaugküttetorustiku välispinnast kommunikatsiooni välispinnani ristumisel 0,5m. Esitada projektis kavandatava rajatise pikiprofiil koos ristuvate kommunikatsioonidega. Kasutusloa taotlemisel esitada samasisuline teostusmöödistus.

2.7.4 Telia

Telia sidekaevude peal või selle 1m perimeetril rasketehnika kasutamine keelatud, k.a. tehnika toestamine.

Telia sidekaablite kaitsevööndis töid teostada käsitsi

2.8 Üldised juhised ja nõuded liinirajatise ehitamisel

2.8.1 Maaliinid

Ehitustööde alustamine on võimalik pärast ehitus- ja kaeveloa saamist omavalitsuse poolt kehtestatud alustel ja korras.

Ehitustööde teostamine ja materjalidega varustamine tuleb planeerida nii, et ehituskaeviku lahtioleku aeg oleks minimaalne. Ajutiselt mitte kasutusel olevad ehitusmasinad ning kasutamisejärke ootavad masinad ja materjalid tuleb paigaldada nii, et nad ei häiriks liiklust ning ei takistaks ligipääsu hoonetele.

Tööde käigus peavad kõik teed ning tänavad olema läbitavad sõiduautodele. Takistused (sh lume ja mulla/muda kamakad tuleb teelt koheselt eemaldada. Töö piirkonnaks arvestatakse kogu piirkond, milles käesoleva projekti etapi raames töid teostatakse.

Teede ning tänavate sulgemisel tuleb lähtuda kohaliku omavalitsuse määrusest.

Ehituse käigus kahjustatud teede ning juurdepääsuteede taastamine peab vastama Majandus- ja taristuministri määrusele 03.08.2015 nr 101 „Tee ehitamise kvaliteedi nõuded“.

Teedel ehitustööde läbiviimisel, nende vahetus läheduses ja juurdepääsuteede kasutamise korral, ning vajadusel sulgeda teid osaliselt, tuleb koostada selleks ajutine liikluskorralduste skeem vastavalt liiklusseaduse § 71 lõike 4 alusel kehtestatud Majandus- ja taristuministri 13.07.2018 määrusele nr 43 „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“.

Kaevetööde käigus tõstetakse pinnas kaeviku kõrvale ning pärast torude paigaldamist tõstetakse pinnas tagasi kaevikusse. Ehitustööde käigus välja kaevatud pinnast ei veeta töömaalt ära ega utiliseerita. Kui selline vajadus peaks tööde käigus ikkagi tekkima, siis tuleb see kooskõlastada Keskkonnaametiga.

Tasanduskihi peal võib väljaspool teemaad täidisena kasutada kaevikust väljakaevatud pinnast. Täidis ei tohi sisaldada suuri kive, kasvumulda, turvast, kände, juurikaid ega jäätunud tükke.

Multitorustiku pae pinnasesse süvistamisel tuleb multitorustikule paigaldada ca 10cm liivapadi. Kiviklibu otse multitorustiku peale mitte panna. Kaevikust ülejääv kiviklibu utiliseerida vastavalt kohaliku omavalitsuse jäätmekäitluse eeskirja nõuetele. Teedega ristumisel multitorude läbimineku tel eelistada kinnist meetodit.

Teedega ristumistel tuleb multitorud paigaldada kaitsetorusse.

Kraavi ületused lahendada kraavi põhja alt sellisel moel, et kraavi põhja on võimalik puhastada. Kaabel panna kraavi põhjast vähemalt 1 meetri sügavuselt ning kaitsta kaitsetoruga.

Kaevetööde teostamisel on kohustuslik vältida puude kahjustamist. Kaevetööd tuleb teostada võimalikult puid säästvatel meetoditel, jättes puude juured läbi lõikamata. Puude juurestiku kaitsevööndis kasutada võimalusel kinnist meetodit. Kaevetööde ajaks tuleb puud piirata kaitseaiaga. Puude läheduses tuleb töö teostada kergmasinatega või käsitsi. Puude okste kärpimine ja suuremate juurte läbilõikamine tuleb kooskõlastada maaomaniku ja valla maastikuarhitektiga. Puude lähedal tuleb alates kaeve avamisest teostada töö võimalikult lühikese aja jooksul, vältides puujuurte külmumist ja/või kuivamist. Vältida tuleb pinnase kuhjamist vastu puutüve ja võra projektsiooni ala.

Kõrghaljastuse läheduses tuleb säilitada või taastada juurte kasvuks ja elutegevuseks sobiv pinnase struktuur. Puude likvideerimise korral ja/või kahjustamisel elujõuetuseni, tuleb ette näha ja teostada asendusistutus.

Paigaldustöödega rikutud maa-ala, sealhulgas teepeenrad, nõlvad, kindlustused ja teekraavi pikikalded tuleb korrastada ja taastada vähemalt eelnevale olukorrale. Teemaa peab olema tööde teostamise järgselt mehhanismidega hooldatav. Vahetult peale tööde teostamist tuleb taastada ka paigaldustööde tõttu kahjustada saanud või eemaldatud liikluskorraldusvahendid. Liikluskorraldusvahendeid võib paigaldada ainult vastavat tegevusluba omav ettevõtte. Teepeenarde, kraavide jm tee ja tee koosseisu kuuluvate rajatiste taastamistööd teemaal võib teostada ainult vastavat teehoiutööde tegevusluba omav ettevõtja. Soovitav on kasutada vastava piirkondliku riigimaantee hooldaja teenuseid. Paigaldatav tehnovõrk ei tohi ekspluatatsioonijärgselt seada takistusi sade- ja pinnasevete ärajuhtimisele riigimaantee kaitsevööndist.

Multitorustiku paigaldamisel kraavi põhja tuleb trassi paigaldusjalg tihendada ning nõlva rikkumisel taastada kraavi olemasolev nõlvus või maantee poolne nõlvus min 1:1,5. Nõlvade ja kraavipõhja kindlustuse olemasolul, taastada see paigalduse järgselt. Taastada kraavipõhja kalded (min 0,2% kalle, tagatud peab olema vete äravoolu taastamine). Vajadusel külvata muruseeme.

Juhul, kui trassi paigaldamine toimub kinnisel meetodil (nt. suundpuurimisega), tuleb enne ehitustööde alustamist määrata täpselt trassi rajamise tsooni jäävate olemasolevate tehnovõrkude sügavus ja asukoht. Kinnised läbimineku soovitavalt teostada olemasolevate tehnovõrkude alt.

Maa-alused plastist sidekaevud peavad paiknema nii sügaval, et kaevu saab katta vähemalt 30cm paksuse pinnasekihiga. Riigiteede teemaal paigaldatavad kaevud/kaaned peavad kandma rasketehnikat (kaevukaas D400). Maa-alune plastkaev tähistada markerpalliga.

2.8.2 Paigaldamissügavus

Väljaspool riigitee maaüksust projekteeritud pinnasesse paigaldatava sidetrassi (multitorustik, sidekaablid ja nende kaitsetorude) paigaldamissügavus peab olema jalgte, mitteharitava maa ning õueala puhul vähemalt 0,5m maapinnast ning sõidutee koos peenraga, tiheda liiklusega õu, parkimisplatsi ning künnimaa puhul min. 1,0m.

Riigitee maaüksusel paigaldada sidetrass haljasalal min 1m sügavusele.

2.8.3 Liinirajatis (maakaablitrassi) tähistamine

Sidevõrk tähistada vastavalt määrusele: „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“.

Sidetrassi asukoht pinnases tähistatakse selle kohale 30cm kõrgemale paigaldatud hoiatuslindiga. Trassi käänupunktid, kaitsetorude otsad ja lõikumiskohad teise tehnovõrguga (väljaarvatud kinnisel meetodil ehitatavad lõigud) tähistada elektroonilise pallmarkeriga, paigaldades pallmarkerid tähistava objekti peale. Sidevõrguobjektid (jaotuskapid, vahejaotuspunktid, muhvid, lõpp-punktid, mikro-/multitoruliinid, valguskaablid, kaablikaevud) tähistada vastavalt Elektrilevi OÜ-u dokumendile „Siderajatiste tähistamine ja märgistamine“. Elektripaigaldiste – ja seadmete eri gruppide ja pingeastmete tähistuste kohta esitatavad nõudeid vaadata „P346 Võrguvara tähistamise ja märgistamise nõuded“.

2.8.4 Tööde kvaliteedinõuded

Ehitustööde teostamisel juhinduda kehtivatest Eesti Vabariigi seadustest, määrustest ja normidest ning Elektrilevi OÜ tehnilistest ja ehitusnõuetest.

2.8.5 Teekatted ja haljastus

Ehituse käigus kasutatavate maa-alade, juurdepääsu teede ja -teeosade kahjustamisel, tuleb taastada, peale kaevetöid ja side liinirajatise ehitamist, nende ehituseelne seisund ja teedel teekonstruktsioon, teekatend ja teekatemärgistus vähemalt ehituseelsel tasemel.

2.8.6 Tööde dokumenteerimine ja järelevalve

Teostatud tööde kohta koostada teostusjoonis(ed) ja kaetud tööde aktid. Kõrvalekalded projektist fikseerida vastavates protokollides ja kooskõlastada ehitusjärelevalvet teostava ametiisikuga.

Teostusmöödistus vastab ehitusseadustiku § 14 lg 4 p 2 alusel ehitusuuringutele kehtestatud nõuetele.

2.8.7 Töötervishoid ja tööohutus

Tööde teostamisel järgida Eesti Vabariigi töötervishoiu- ja tööohutusalaste õigusaktide nõudeid.

2.8.8 Jäätmekäitlus

Ehitusel tekkivate jäätmete käitlemisel juhinduda Saaremaa valla jäätmekäitluse eeskirja nõuetest ning konkreetse ehitusettevõtja jäätmekäitluse kavast.

Kemikaalide, nt naftasaadustega saastunud pinnase, maa-aluse mahuti vms leidmisel tuleb kohe teavitada Keskkonnaametit.

Ehitamise perioodil tuleb tagada objekti naaberkinnistutel tekkivate olmejäätmete väljavedu.

Ehitusjäätmeid sorteerida ehitusplatsil liigiti. Ehitus- ja lammutusjäätmeid oma majandus- või kutsetegevuses vedav isik peab omama jäätmeluba või olema registreeritud Keskkonnaametis. Asfalti ei ole lubatud ladestada prügilas ega kasutada pinnasetäiteks

2.9 Muinsuskaitse

Tööd toimuvad osaliselt:

Rajatis asub järgmiste kultuurimälestiste kaitsevööndis või nende lähistel:

- reg.nr 27299 - Orissaare keskväljak ja Pärna tn puiestee
- reg.nr 27352 - Orissaare Kultuurimaja Kuivastu mnt 37 maht ja fassaadid
- reg.nr 27353 - Haldushoone Kuivastu mnt 35 maht ja fassaadid

Kogu projekti alal tuleb kaevetöödel arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja sellisel juhul kohustatud tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.

Enne tööde algust esitada Muinsuskaitseametile tööde tegemise loa taotlus Kultuurimälestiste registri kaudu. Täpsem info aadressilt <https://www.muinsuskaitseamet.ee/teatised-taotlused-load-ja-toetused/teatised-taotlused-ja-load/toode-alustamise-luba-voi-teatis>